

1947 ОНСЙ ИЮЛИЙН 20-ДО, МОСКВАДА

Физкультурнигуудай Бүхэсоюзна парад болобо

Июлийн 20-до советскэ арад болобо эдир залуугай заншалта хайндэр—Бүхэ-союзна физкультурнигуудай үзэрыс тэмдэглэ-хэн байна. Москвада, "Динамо" цент-ральной стадион дээрэ мүнөөдөр физкуль-турнигуудай Бүхэсоюзна аймагтар ехэ парад болобо. Тус парад болбол өөрынгөө Эхэ орондо, Ленин—Сталиной агүүхэ хэрэгтэ хойшлонгуйгөөр бээс үгэнги манай ал-арта залуушуудай дабадшагуй хүсье, амжабайдалай омог баярыс ба спортивна өргөжэлыс харуулхын хүсэ ехэтэ демон-страци мүн байба.

Советскэ арад болбол дайн байлдаанай аажал хүдэлмэрин ажалтаар немцон-поныс ооэмдэгшынэ иланга агүүхэ ажалтын түүхын гайхамшата абадануу-ныс харуулан өөрынгөө залууш адаар мторхожо байна. Советскэ арад болбол үгөө үгээ дайны нүүдэй байгуулалтада дэбхитэйгээр хабаадалсаж байгаа, өөрын-гөө шэнэ шэнэ ажал хүдэлмэрин ажал-тануудаар, өөрынгөө спортивна шэнэ шэнэ уйлагууд ба рекорднуудаар манай Эхэ олоние алдаршуулжа байгаа залуу спор-тменүүдээрэ мторхожо байдаг юм.

Физкультурнигуудай парад болбол ма-ай парти ба правительствын зүгөө физ-культура хүдэлмэний хүгжэлтэ тухай эшэ сүсэгшүүлгөөр оролдожо байхан ба физкультурна хүдэлмэний олонинтан ша-ртай байланиис үшөө дахин энгэтэ бай-ар харуулаба.

Үгөөнэй үүр сайханаа эхилээд хүхэ, гоон, улаан, сэнхир майланууд столийн гон ехэ улиануудаар нүдэнэй шэмэг зон эхилээ...

Манай ороной гол ехэ стадионой үргэн ламтан нүдэ аяламз хайндэр үгнэ-хэнүүдээ ээлдэгдэнхэй. Тус стадион бол манган үгнэн бабаа баруулан аймагшата ехэ сэгс болон дээрнэ, буланууд дээгүүр хэдэн зуун спортивна тосгоннуудай үгнэ бүрин тугууд ба мпелүүд намылаана. Илангаа стадион-ой урда трибунаы гайхамшад хайханаар эрхлэхэй. Тэрэн дээрэ СССР-гүрэнэй герб, союзна республикануудай бунууд, В. И. Ленин ба И. В. Сталиной үгэ өхө портрэдүүд үндэр дээрэ үргэ-хэй. Тус портрэдүүд хөөрөндө: «Бү-хэсоюзна Коммунистическэ большевнүүд! Парти—Ленин—Сталиной парти ма-а болтогой!» гэһэн аглаан үгтэ тран-с-ант татагдантай байна.

Хүхэ номон үгнэтэ трибунануудыс ха-арбад мянган айшад ээлнэ. Стадионой хүхэ ногоон ковер дээгүүр эхэ хабаадалша—спортменүүд тэбэр-ээр үгнэ хэ булаадан буура-хад. Стадион дээгүүр олон манган хү-дэй аба анир замханагуй.

Үүн трибуна дээрхи аймагтар ехэ ча-зурланууд хоер тэсхэ дүтэлэн ер-

бад... Центральна ложо соо нүхэр И. В. Сталин, нүхэр В. М. Молотов, Л. П. Ве-рия, А. А. Жданов, К. Е. Ворошилов, А. И. Микоян, Г. М. Маленков, А. А. Ан-трев, Н. А. Вознесенский, А. Н. Косы-гин, Н. А. Булганин, А. А. Кузнецов, М. А. Суслов, М. Ф. Шкрятов би бол-лонод.

Хамаг хүнүүд гэгтэ хүдэлжэ, тэднэр нэгдэ доро бууришаа бодон зогсооно... Хэдэн арбаад мянган айшад ба парата ха-баадалша энэ ложодо нүхэр Сталиной, парти ба правительствын хүтэлбэрлэгш-дэй орожо ерөнхон агүүхэ баярай овал-ар утгаба. Трибуна дээрэ байгаахад, спор-тменүүдэй колоннонууд болбол агүүхэ-вождь ба полководцгоо, советскэ физкуль-турнигуудай эрхм хани нүхэртөө халуун баяр хүргэн хөрмөсө эхээр аялаха ташаанай. Стадионой нэгэ заханаа нүгөө захэ хүтэр-пөрмөс «Ура» эхэлнэ.

Мүнөө үгдэ Москвада ерэд байхан Бол-гарин арай агүүхэ Суглаанай түрүү-лэгшын оргшоногор госпдинүүд Р. Дамя-нов, К. Е. Паупов ба А. Д. Атанасов, Ал-банин Арай Республикын Министрууд-дэй Советэй түрүүлгшэ генерал-полков-ник Энвер Ходжа гэгшэд правительствын ложодо уригдаба.

Хойто трибунын ложонууд соо Болга-рийн арай агүүхэ суглаанай деуата-дугай делегати байлсана. Мүн энда албанска правительствын делегати байлса-над.

Физическэ культура ба спортын хэрэгые эрхлэхэ Бүхэсоюзна Комитедэй уриалаар Москвада ерэнн Великобритани, Финля-ндия, Дани, Болгари, Югослави, Албани-Венгри, Польша, Румыни, Чехословаки, Швеци, Австрия уласхоорондын спор-тивна организацинуудай ажал-юуулагда-жа ба спортивна хүдэлмэний ударидагд бол-лон мүн бусад хари гүрэнэй спортивна ажал-юуулагдажа ба спортменүүд ложо-нууд соо өөһынхнөө хууринуудыс ээлнэ.

Үдэрэй 2 час. Парадые командалаша полковник Кузнецов: «Номхонор!» гэһэн команда үгэнэ. Хэдэ мянган хүнүүдтэй спортменүүдэй колоннонууд гэгт гэгтэ номгон болоно. Поли дээрэ ВЛКСМ-эй ЦК-гэй секретарь нүхэр Н. А. Михайлов, СССР-эй Министруудэй Советэй дэргэдхи физическэ культура ба спортын хэрэг-үүдэ эрхлэхэ комитедэй түрүүлгшэ нүхэр Н. Н. Романов, ВЛКСМ-эй түрүүлгшэ нүхэр В. В. Кузнецов гэгшэд гаража ерэнэ. Полковник Кузнецов болбол физкультур-нигуудай парадта бэлэн байхан тухай тэднэ-дэ рапортлана. Нүхэр Романов болбол спортменүүдтэ баяр хүргэжэ, тэднине хайндэрөө амаршана. Тэрэнэй харюуда-оо мянган хүнэй «Ура» хашхараан нэр-бөө. Нүүлээрн нүхэр Романов цент-ральна трибуна дээрэ гаража, баярай үгэ-хэлэб.

«Сүлөөтэ республикануудай холбоо»

Мүхэлэн батадхаал Агуухэ Русь»

—гэһэн гайхамшата үгнүүд бэшэтэй байна.

Агуухэ ород арай хүбүүд ба басага-дууд трибунын урдуур нэгэ жэгдэ шагна-гашхадэлээр алхалдан үгнэрнэ. Хэдэ мянган айшад залуу спортсменүүдэй элүүр энхэ бөсө, прагуу хайхан тухалме зүрхэндөө дүтэ абан баярлана.

Олон үгтэ тугуудай ой модон нэгэн янзаар намылажа байна. Украинин спортсменүүд орожо ерэд... Басагад, хү-бүүд гайхамшата хайханаар зураглан ошон самсануудыс үгдэнхэй. Энэнь бүгдэ нинитэй хайшаалда хүртэнэ. Тэ-дэнэй гардуудта Украинин эрхм баялг болохо орошо тарна, металл, нүүрнэ ха-руулан транспортанууд дээрэ үргөөтэй.

Украинска делегацин хойнохо залуу белоруссууд ороно. Тэднэр болбол геомст-рическэ тэбхэрээрэ трибунын урдуур уригдаа. Колонийн урда тээ уржажа бай-таа сэгсгүүдээр шомгогдодон нүхэр Ста-линой агүүхэ портрэг үргэдэнхэй.

Советскэ арай инагдлагад хайхан дуу-нуудай хүтжэм эхэлнэ.

Белоруссуудай хойнохо Узбекистанай, Казахстанай, Грузин, Азербайджанай, Литвагай, Молдавин, Латвин, Биргизин, Таджикистанай, Арменийн, Туркменин, Эстонин, Карело-Финскэ ССР-эй спорте-менүүд үгнэрнэ.

Стадионой дүхэриг соогуур яларма то-лормо национальна хубсалагтай хүбүүд ба басагадууд омогтой шангаар алхалдана. Хойто трибунын үгүүр гархадэ залуу үгтэндэ зол жэвчэ асрын агүүхэ Ста-лин тэсхэ сөбдөгшөө шомгогдодон хам-дууна.

Союзна республикануудай делегацинууд-дай хойнохо Москва городой хургуулин хурагшадэй колонно дабан ороно. Мүн манай орон дотор алдаршанай «Динамо» ба «Спартак» клубуудай, профсоюзудай спортивна общественнуудай физкультурни-гууд—шираг шагна бөгөн хойнохоон-гаража ерэнэ. Тэднэр нүхэр Сталиной, парти ба правительствын хүтэлбэрлэгш-дэй портрэдүүдтэ тугуудыс намызуулан элбэ. Баярай маршын хойно СССР-эй эсбэгтэ хүсэнүүтэй спортменэй колонно гарана. Эдир залуу сүвөрөөцүүд өөһ-днине урда тээ Агуухэ полководцын зурагыс харуулан тугуудыс намызуулан ерэнэ. Физкультурнигууд-нахимоонгуудай урда аяламд хүхэ чулалтай, далайе ха-руулан сагаан туг дээрэ алдарт адил-ртай портрэдэс үргэжэ гарана. Нүхэр Сталин тэднине гаражэ хүндэлбэ. ЦККА-гэй агаарай сэрэгтэй хүсэнүүдэй спортменүүд гайхамшата жэгдэр алха-лдан гарана.

Парад дүрөөб.

Баярай маршын хүтжэмэй замжаа ам-жагуй байтар стадионой аймагтар ехэ по-лигэ эдир залуу хүбүүд ээлбэ. Спортивна амжалтануудыс харуулаа алдарт хэрэг болбол Москвагай хургуулин хурагшадэ—гэвэ эдир залуу спортсменүүдтэ үгтэбн байба.

Ногоон ковернуудыс пионерскэ улаан галстугуудай хэдэн зуугаа хүбүүд нодэ сабшаха зуура ээлээд байба. Баярайт хүхүнэ хүбүүд урда зүгтэй трибуна тээ-хэ бүрэг хүрэгөөрөө, полиин центртэ гүйдэлэн ерэд хамаг бүхэ полин анид-мэтэ болон хүдэлжэ ороно. Стадион дээрэ нүхэр Сталиной баяр хүргэн хурса хол-гө абганууд ээлбэ.

Бүхэ поли дээгүүр гэгтэ тараан 1600 эдир залуу физкультурнигуудай хурдан түргэнэ тон хэсүүтэй «Ура» үгнэрнүүд ба барилгашуудыс хэжэ ороходон бүхэ

трибунанууд дээрэ буугаахад нэрмэс шангаар албаа ташаана. Хэдэн арбаад мянган нүдэнүүд тус стадион дээрэ үгнэ булаадан хубилжа байхан гайхамшата үгдэлмэ хайшаан хаража байна. Ста-дионий ногоон ковер дээрэ гэгтэ олон үг-гын сэгсгэй клубанууд ургаа; тэдэ сэгс-гүүдэй доосоо залуу басагадууд иланга урагуу хүдэлөөгөөрөө сэгсгэ набшын ур-гажа байхан мэтэ үзэгдэл харуулна. Нюхэ сабшаха зуура поли дээрэ олон тоото май-хантэй пионерскэ лагерь би болшоно.

Хүтжэмэй темп гэгтэ хубилна. Тэрэн-тэй хамта ногоон ковер дээрхи зураг баба адил түргэн хубилна. Гэгтэ харахад манай столийн алдарт ойе харуулан «800» гэгһэн тоо зааханууд бөөнүүдээ би боло-но. Стадионий центр дээрэ өгсэ хойто три-буна тушаа ногоон сөсөрлэгээр хизаар-лагдлан үргэн ехэ субаса би болод, энэ субаса дээгүүр бишихан хүүбүн ба баса-ган хоер правительствын ложо тэсхэ гүйн ошонод. Тэдэнэй гарта аймагтар ехэ ба-таа сэгсгүүдэй шомгогдодон нүхэр Ста-линой агүүхэ портрэг үргэдэнхэй.

Советскэ арай инагдлагад хайхан дуу-нуудай хүтжэм эхэлнэ.

Белоруссуудай хойнохо Узбекистанай,

Казахстанай, Грузин, Азербайджанай,

Литвагай, Молдавин, Латвин, Биргизин,

Таджикистанай, Арменийн, Туркменин,

Эстонин, Карело-Финскэ ССР-эй спорте-

менүүд үгнэрнэ.

Стадионой дүхэриг соогуур яларма то-

лормо национальна хубсалагтай хүбүүд ба

басагадууд омогтой шангаар алхалдана.

Хойто трибунын үгүүр гархадэ залуу

үгтэндэ зол жэвчэ асрын агүүхэ Ста-

лин тэсхэ сөбдөгшөө шомгогдодон хам-

дууна.

Союзна республикануудай делегацинууд-

дай хойнохо Москва городой хургуулин

хурагшадэй колонно дабан ороно. Мүн

манай орон дотор алдаршанай «Динамо»

ба «Спартак» клубуудай, профсоюзудай

спортивна общественнуудай физкультурни-

гууд—шираг шагна бөгөн хойнохоон-

гаража ерэнэ. Тэднэр нүхэр Сталиной,

парти ба правительствын хүтэлбэрлэгш-

дэй портрэдүүдтэ тугуудыс намызуулан

элбэ. Баярай маршын хойно СССР-эй

эсбэгтэ хүсэнүүтэй спортменэй колонно

гарана. Эдир залуу сүвөрөөцүүд өөһ-

днине урда тээ Агуухэ полководцын

зурагыс харуулан тугуудыс намызуулан

ерэнэ. Физкультурнигууд-нахимоонгуудай

урда аяламд хүхэ чулалтай, далайе ха-

руулан сагаан туг дээрэ алдарт адил-

ртай портрэдэс үргэжэ гарана. Нүхэр

Сталин тэднине гаражэ хүндэлбэ. ЦККА-

гэй агаарай сэрэгтэй хүсэнүүдэй

спортменүүд гайхамшата жэгдэр алха-

лдан гарана.

Парад дүрөөб.

Баярай маршын хүтжэмэй замжаа ам-

жагуй байтар стадионой аймагтар ехэ по-

лигэ эдир залуу хүбүүд ээлбэ. Спортивна

амжалтануудыс харуулаа алдарт хэрэг

болбол Москвагай хургуулин хурагшадэ—

гэвэ эдир залуу спортсменүүдтэ үгтэбн

байба.

Ногоон ковернуудыс пионерскэ улаан

галстугуудай хэдэн зуугаа хүбүүд нодэ

сабшаха зуура ээлээд байба. Баярайт

хүхүнэ хүбүүд урда зүгтэй трибуна тээ-

хэ бүрэг хүрэгөөрөө, полиин центртэ

гүйдэлэн ерэд хамаг бүхэ полин анид-

мэтэ болон хүдэлжэ ороно. Стадион дээрэ

нүхэр Сталиной баяр хүргэн хурса хол-

гө абганууд ээлбэ.

Бүхэ поли дээгүүр гэгтэ тараан 1600

эдир залуу физкультурнигуудай хурдан

түргэнэ тон хэсүүтэй «Ура» үгнэрнүүд

ба барилгашуудыс хэжэ ороходон бүхэ

трибунанууд дээрэ буугаахад нэрмэс

шангаар албаа ташаана. Хэдэн арбаад

мянган нүдэнүүд тус стадион дээрэ үгнэ

булаадан хубилжа байхан гайхамшата

үгдэлмэ хайшаан хаража байна. Ста-

дионий ногоон ковер дээрэ гэгтэ олон үг-

гын сэгсгэй клубанууд ургаа; тэдэ сэгс-

гүүдэй доосоо залуу басагадууд иланга

урагуу хүдэлөөгөөрөө сэгсгэ набшын ур-

гажа байхан мэтэ үзэгдэл харуулна. Нюхэ

сабшаха зуура поли дээрэ олон тоото май-

хантэй пионерскэ лагерь би болшоно.

Хүтжэмэй темп гэгтэ хубилна. Тэрэн-

тэй хамта ногоон ковер дээрхи зураг баба

адил түргэн хубилна. Гэгтэ харахад манай

столийн алдарт ойе харуулан «800»

гэгһэн тоо зааханууд бөөнүүдээ би боло-

но. Стадионий центр дээрэ өгсэ хойто три-

буна тушаа ногоон сөсөрлэгээр хизаар-

лагдлан үргэн ехэ субаса би болод, энэ

субаса дээгүүр бишихан хүүбүн ба баса-

ган хоер правительствын ложо тэсхэ гүйн

ошонод. Тэдэнэй гарта аймагтар ехэ ба-

таа сэгсгүүдэй шомгогдодон нүхэр Ста-

линой агүүхэ портрэг үргэдэнхэй.

Советскэ арай инагдлагад хайхан дуу-

нуудай хүтжэм эхэлнэ.

Белоруссуудай хойнохо Узбекистанай,

Казахстанай, Грузин, Азербайджанай,

Литвагай, Молдавин, Латвин, Биргизин,

Таджикистанай, Арменийн, Туркменин,

Эстонин, Карело-Финскэ ССР-эй спорте-

менүүд үгнэрнэ.

Стадионой дүхэриг соогуур яларма то-

лормо национальна хубсалагтай хүбүүд ба

басагадууд омогтой шангаар алхалдана.

Хойто трибунын үгүүр гархадэ залуу

үгтэндэ зол жэвчэ асрын агүүхэ Ста-

лин тэсхэ сөбдөгшөө шомгогдодон хам-

дууна.

Союзна республикануудай делегацинууд-

дай хойнохо Москва городой хургуулин

хурагшадэй колонно дабан ороно. Мүн

манай орон дотор алдаршанай «Динамо»

ба «Спартак» клубуудай, профсоюзудай

спортивна общественнуудай физкультурни-

гууд—шираг шагна бөгөн хойнохоон-

гаража ерэнэ. Тэднэр нүхэр Сталиной,

парти ба правительствын хүтэлбэрлэгш-

дэй портрэдүүдтэ тугуудыс намызуулан

элбэ. Баярай маршын хойно СССР-эй

эсбэгтэ хүсэнүүтэй спортменэй колонно

гарана. Эдир залуу сүвөрөөцүүд өөһ-

днине урда тээ Агуухэ полководцын

зурагыс харуулан тугуудыс намызуулан

ерэнэ. Физкультурнигууд-нахимоонгуудай

урда аяламд хүхэ чулалтай, далайе ха-

руулан сагаан туг дээрэ алдарт адил-

ртай портрэдэс үргэжэ гарана. Нүхэр

Сталин тэднине гаражэ хүндэлбэ. ЦККА-

гэй агаарай сэрэгтэй хүсэнүүдэй

спортменүүд гайхамшата жэгдэр алха-

лдан гарана.

Парад дүрөөб.

Баярай маршын хүтжэмэй замжаа ам-

жагуй байтар стадионой аймагтар ехэ по-

лигэ эдир залуу хүбүүд ээлбэ. Спортивна

амжалтануудыс харуулаа алдарт хэрэг

болбол Москвагай хургуулин хурагшадэ—

гэвэ эдир залуу спортсменүүдтэ үгтэбн

байба.

Ногоон ковернуудыс пионерскэ улаан

галстугуудай хэдэн зуугаа хүбүүд нодэ

сабшаха зуура ээлээд байба. Баярайт

байгаа социалистическа мұрысөө зү
бөөр хүтэлбәрилхә гәшә хүт
ажыхы хүгжөөхә гол асуудалнуудай нэ
гәннинь гэжә партийна хүтэлбәрилдгш
бүхә мөдәгә нагдәтәй

